

gemeente
Zoetermeer

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding

De algemene dekkingsmiddelen onderscheiden zich van andere dekkingsmiddelen, doordat ze vrij aan te wenden zijn. Zij vormen de financiële dekking van de negatieve saldi op de programma's 1 tot en met 7 en het overzicht Overhead. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn:

- De algemene uitkering uit het Gemeentefonds
- Inkomsten uit de belastingen
- Rente inkomsten

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds

Aan algemene uitkering is in 2023 € 273,8 mln. ontvangen.

De belangrijkste ontwikkelingen voor de hoogte van de algemene uitkering zijn de volgende:

Accres

De groei van de totale landelijke omvang van de algemene uitkering uit het gemeentefonds noemen we het accres. Dit accres is bedoeld voor het kunnen betalen van loon- en prijscompensatie en overige groei van de gemeentelijke kosten doordat Nederland groeit.

In 2022 hebben rijk en gemeenten het accres 'bevroren' op de stand van de meicirculaire 2022. In 2023 is het gemeentefonds dus niet meer gegroeid met de extra uitgaven van het rijk. Het accres is wel aangepast voor loon- en prijsstijging.

Herverdeeleffecten

In 2023 is een nieuw verdeelmodel ingegaan voor de verdeling van de totale algemene uitkering over alle gemeenten. De algemene uitkering wordt verdeeld op basis van 43 maatstaven zoals het aantal inwoners, het aantal huishoudens, oppervlakte, jongeren en ouderen. Het oude verdeelmodel kende 71 maatstaven. De financiële gevolgen hiervan leggen we uit in de verschillenverklaring in de jaarrekening.

Extra taken voor gemeenten

Wanneer gemeenten extra taken krijgen, moet het rijk aangeven hoe gemeenten de kosten voor deze extra taken kunnen dekken. Over het algemeen worden door het rijk middelen toegevoegd aan de algemene uitkering om deze taken uit te voeren. In 2023 zijn extra taken toegevoegd en zijn daarvoor extra middelen ontvangen. De belangrijkste zijn:

- aanpak van armoede en schulden;
- het instellen van sociale labs;
- de uitkering van de energietoeslag.

Belastingen

De belastingopbrengsten van afgerond € 45,1 mln. bestaan uit:

- Onroerende Zaken Belasting (OZB) voor een bedrag van € 44,1 mln.
- Hondenbelasting voor € 0,5 mln.
- Toeristenbelasting voor € 0,4 mln.
- Precariorechten voor € 0,1 mln.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Treasury

Op het onderdeel Treasury worden de werkelijke rentelasten en -baten opgenomen. De gemeente Zoetermeer heeft sinds de verkoop van Eneco een liquiditeitsoverschot. De middelen die niet nodig zijn voor de financiering hebben afgelopen jaar bij de schatkist van het rijk gestaan. Doordat de rente is in 2023 gestegen, leverde de schatkist ons zo'n € 4,3 mln. aan rentebaten op. Daarnaast ontvangt de gemeente rentebaten op de startersleningen van € 0,1 mln. In de paragraaf Financiering worden de financiering en rentelasten en baten nader toegelicht.

Dekking eenmalig concern

Voor de dekking van de lasten, wordt in bepaalde (met de raad afgesproken) gevallen een concernreserve ingezet. Het betreft dekking vanuit de volgende reserves:

- brede bestemmingsreserve;
- vrij inzetbare reserve;
- reserve investeringsfonds 2030;
- reserve fonds 2040;
- reserve Zoetermeer noodfonds;
- reserve dekking kapitaallasten.

De reserve fonds 2040 is in 2023 samengevoegd met de reserve investeringsfonds 2030.

Gerealiseerde baten, lasten en saldo

Bedragen x €1.000

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Lasten jaarrekening	Baten jaarrekening	Saldo jaarrekening
002.47 Belastingen	-3.145	45.393	42.248
913.01 Beleggingen (exploitatie)	0	570	570
914.01 Rente reserves en voorzieningen	-705	0	-705
915.01 Treasury	-361	4.491	4.130
921.01 Algemene uitkering	0	273.787	273.787
922.95 Algemene baten en lasten concern (oad)	-2.054	583	-1.472
922.98 Dekking eenmalig concern	-87.334	97.568	10.234
TOTAAL OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	-93.599	422.391	328.793